

szokott dolog. Hamar jön az auróra. Először gyengén. Még nem tudjuk, lesz-e erősebb, bízunk benne, hiszen két éjszakára jelezték a napkitörést. Hamar el is kezdődik újból az eget verő fényjáték. Az előző estéből kiindulva tudjuk, hogy újra látni fogjuk a csodát, hiszen a kezdeti, egy irányból folyó zöld fény rövid idő múlva beborítja az egész eget, ismét nem tudjuk, hova kapkodjuk a fejünket. És akkor egyszerűen újra gördítik a függönnyt, jön a fehér és bíbor függöny is, végigvonul az egész égen keletről nyugatra a horizont felett, majd pont felettünk ismét szétnyílik az ég és betérít minket a tűzijáték! El sem hiszem, hogy a csoda újra megtörténik.

Tromsø strandja, Telegrafbukta – januárban

Egyszerűen még most sem tudom felfogni, hogy ilyen gyönyörűsége képes a természet! Nem is tudom, hova fordítsam az állványom. Szerencsére sikerül elcsípnem a bíbort és a fehérét is egy-két fotón. Ez az a két szín, ami rövid ideig látható, nagyon gyorsan mozog és hosszú záridőre állítva a fotón eltakarja a helyére kerülő zöld. A piros színt is lehet halványan látni, de a fényképezőgép tudja kihozni igazán, a zöld a legjellemzőbb, aztán a fehér és bíbor, ezek általában egyszerre. Legalábbis eddigi „tapasztalataim” alapján. Bár átfagyunk, de maradnánk még, ha nem menne a busz vissza a belvárosba, ahonnan még 25 perc séta vár rám a szálláshelyig. Hazafelé gyalog megyek a belvárosból, ahol ismét utolér egy fényjáték, csodálatos, de nem találok megfelelő helyet a fotózáshoz.

2012. január 23. Utolsó teljes napom Tromsø-ben. Ugyan a nappalok egyre hosz-

szabbak, napról napra láthatóan egyre tovább van világos, így sincs túl sok időm, busszal és stoppal járom be a környéket.

Estére kissé befelbűsödik, ezért utam a szokásos tengerpartra vezet, hogy néhány fotót még készítsek a sokáig tartó szürkületben. Persze megint dél felől fúl a szél, így vacogva érek vissza a kollégiumba. Kis idő múlva érkezik Pete, egy Marokkóban élő ausztrál életművész srác, aki jó hírekkel szolgál: kölcsönkapott egy autót, hogy sarki fényeket tudjon vadászni, így naná, hogy velem tartok. Ismét Bellvikbe készülünk, félúton megállunk, de sarki fényeket nem látunk, tovább megyünk, egészen az óceánig, ahol ugyan van auróra, de már nem olyan látványos, mint előző nap volt. Kár érte, néztem volna még egyszer a csodát. Rövid idő múlva indulunk egy másik irányba, hátha lesz valami, de sajnos nem történik semmi, ezért viszonylag hamar hazaérünk.

2012. január 24. Utolsó napom a szigeten, este már a reptérnél ülök. A gép ablakán kitekintve aztán a környék méltón búcsúzik, gyönyörű aurórákat látok felszállás közben, mozog, siklik az égen, egyre nagyobb lesz, jön a függöny és a többi is, színt most nem vált. Ahogy távolodom délre, úgy lesz az északi fény az északé, én meg elgondolkozom azon, hogy mit éltem át, hogy milyen szerencsés vagyok, és hogy Tromsø-t úgy megszerettem, hogy feltétlenül vissza kell jönnöm. Nem tudom, lesz-e még ilyen szerencsém az északi fényekkel, de a város hangulata olyan különleges, hogy nem elég belőle egy hét. Úgy hiszem, Tromsø az a speciális hely, ahol minden adott ahhoz, hogy aki a természet szerelmese, az megtalálja azt, amiért érdemes útra kelni, legyen az télen, vagy akár nyáron, ott fent, északon, a csodák között.

Kovács Viktória

Akinek a fenti leírás nem lenne elég, és élőben is szeretné látni a csodát, most jelentkezhet egy februári északi fény túrára a szerző szervezésében! Részletek a victoriafoto.hu oldalon találhatóak!

2003. november 20.

Az utóbbi évtizedek legfényesebb, leglátványosabb sarki fényét éppen tíz évvel ezelőtt, 2003. november 20-án láthattuk. Órákon át lángolt az ég, a vörös sarkifény-lángok táncoltak a zöld sarkifény-háttér előtt. Északnyugattól délkeletig lángolt a horizont, a sarki fény csúcsa nem egyszer a Sarkcsillagon túl nyúlt, legerősebb pillanataiban a zenitben is kivirágzott. Volt, aki még az Orionban és látott vörös sarkifény-pázmákat. A jelenség annyira erős volt, hogy még a főváros fényszennyezett égén is feltűnt a laikus szemlélődőknek. Bement a rádió, a televízió is a jelenséget, így olyanok is tanúi lehettek a ritka tűzijátéknak, akik egyébként nem kísérik figyelemmel az égi történéseket.

A hazai megfigyeléseket Keszthelyi Sándor összegezte, több mint 400 észlelő nevét gyűjtötte össze. Ennyi név természetesen nem szerepelhetett a Meteor 2004/1. számában, amelyben megpróbáltunk képet adni a sarki fények éjszakájáról, szintén Keszthelyi Sándor összeállításában. A hétérdalas cikk nyilvánvalóan csak a legérdekesebb, legjellemzőbb leírásokat szedte csokorba – ma is érdekes, tanulságos olvasmány. A kérdéses lapszám megtalálható a Meteor honlapján, pdf formátumban (meteor.mcse.hu).

Tíz évvel ezelőtt már javában tartott a digitális fényképezőgépek forradalma, ezért nagyon sok fotót kaptunk észlelőinktől, de még jócskán érkeztek hagyományos, filmre készült felvételek is. A 2004/1-es szám címlapfotója is még a régi „módi” szerint, filmre készült, Éder Ivánnak köszönhetően. Gyönyörűek a színek a címlapon! A képmelléklet telis-tele szebbnél szebb sarkifény-fotókkal – észlelőink többsége már akkor is digitális fényképezőgéppel dolgozott. Ennél szélesebb körű válogatást találunk az MCSE-honlap galériájában a 2003. november 20-i sarki fényről (www.mcse.hu).

Akkoriban még gyakoribbak voltak a szép, érdekes leírások is. Gyarmati László így

idézte fel az élményt: „Megdöbbentő látvány fogadott. Az egész északi égbolt, nyugatról keletre a felkelő Szaturnuszig fehéres-kékes fényben izzott. Olyan volt, mintha kelne a Nap. Még a taszári reptér fényeit is elmos-ta. Egy-egy erősebb pillanatában állítom, hogy árnyékot vetett volna, ha még sötétebb helyen vagyok. Elfotóztam a gépben lévő 10 kockát, majd irány haza az újabb filmért (reméltem, van még otthon egy)... Be a filmet, irány újra ki. Most a mellékútról fotóztam (bár már az előző akció során nyakig sáros lettem én is és az állvány is). Döbbenet volt. Szavakkal nem lehet leírni a látványt. ... Közben eszméletlen fényorgia játszódott le az égbolton. Hol a Plejádokig nyúlt a vörös fénypázmák, hol a zenitben levő Pegazusig, Lenyűgöző volt, ahogy a Cygnus mögött a Tejútban sorban gyúlnak fel az autoreflektorszerű, legyezőszerűen szétterülő fénycsíkok. Színük határozottan zöldes volt, néha sárgás beütéssel. Előtte az észak-nyugati horizont felett megjelent egy kb. 30 fok széles és 50 fok magas vörös színű enyhén trapéz alakú fény, és abból indultak ki ezek a zöldes fénypázmák. Több percig látszottak. Hol eltűnt néhány, hol újabb csatlakozott hozzájuk. Érdekes volt az egész fénykupola is. Alul hol a horizontig ért a kékes derengés, hol felebb jött. A derengés felett, vagy néha benne megjelent időközönként egy-egy erősen vörösbarna színű, a derengés teljes hosszában végighúzózó ív, mely hol vastagabb lett, hol eltűnt, hol erősebb lett, hol elhalványult. Kicsit félelmetes is volt az egész, ahogy néha átment majdnem feketebe, és közben alig látszanak alatta a csillagok.”

A mostani naptevékenységi maximum csak árnyéka ez előzőnek – 1999 és 2005 között szinte egymást érték a sarki fények. Ezért is érdemes felidézni a 2003-as eseményeket, és ezért is érdekes Kovács Viktória cikke a norvégiai sarki fényekről.

Mizser Attila